

**KARAYOLU TRAFİK GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI YÖNÜNDEN, YOLUN YAPISINDA YAPILACAK HER TÜRLÜ ÇALIŞMALARDA ALINACAK TEDBİRLER İLE KARAYOLU DIŞINDA, KENARINDA VEYA ÜZERİNDEKİ DİĞER LEVHALAR, IŞIKLAR VE İŞARETLEMELER HAKKINDA**

**YÖNETMELİK**

**BİRİNCİ KISIM**

**Amaç, Kapsam ve Tanımlar**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç ve Kapsam**

**Madde 1** - Bu Yönetmelik, özel hukuk gerçek ve tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarınca karayolu yapısında yapılacak her türlü çalışmalar ile zorunlu hallerde karayolu dışında, kenarında veya üzerinde bulunacak olan standart trafik işaretleri dışındaki levhalar, ışıklar, işaretler, ağaç, direk, yangın musluğu, çeşme, parmaklık, çit, ihata duvarı ve benzeri elemanların tesis edileceği yer, nicelik, nitelik, usul, esas ve şartları konusunda, karayolu trafik güvenliğinin sağlanması amacıyla yönelik alınması gerekli tedbirleri kapsar.

**İKİNCİ BÖLÜM**

**Tanımlar**

**Madde 2** - Bu Yönetmeliğin uygulanmasında adı geçen terimlerin tanımları aşağıda yapılmıştır.

1. Levhalar : Standart trafik işaret levhaları dışındaki bütün levhalardır.

Reklam ve ilan amacıyla, değişik renk ve şekillerde ışık veya ışık yansıtıcı cisimlerle yapılan düzenlemeler ile taş, duvar, sanat yapıları ve benzeri tesislerin yüzeylerine yoldan açıkça görülecek şekilde yazı yazılması, resim ve sembol yapılması da bu Yönetmeliğin uygulanmasında levha anlamındadır.

2. Işıklar : Trafik düzenlemede kullanılan standart ışıklı trafik işaret elemanlarının dışındaki ışıklardır.

3. İşaretler : Standart trafik işaretlerinin dışındaki işaretlerdir.

4. Kavşak Başlangıcı : Bir kavşakta kavşak kolundan kavşağa yaklaşıldığında, o koldaki geometrik değişikliğin başladığı noktadır.

5. İş Sahibi : Yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşla protokol yapan veya bu kuruluştan izin alan kişi veya kişilerdir.

Bu Yönetmelikle ilgili diğer terimlerin tanımları da, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3. üncü maddesinde belirtildiği şekliyle esas alınır.

**İKİNCİ KISIM**

**Karayolu Trafik Güvenliğinin Sağlanması Yönünden, Yolun Yapısında Yapılacak Her Türlü Çalışmalarda Alınacak Tedbirler.**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Genel Esaslar**

**Madde 3** - Karayolu yapısında herhangi bir çalışma yapılamaz. Yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluş tarafından yapılacak çalışmalar bu hükmün dışındadır.

Başka türlü herhangi bir çözümün bulunmadığı hallerde :

A) Kamu hizmetinin bahis konusu olduğu işler için ilgili kamu kurum veya kuruluşu ile yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluş arasında protokol yapılarak,

B) Diğer işler için, özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerince, yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluştan izin alınarak, çalışma yapılabilir.

Yapılacak çalışmaların, protokol veya izin belgesinde belirtilen esaslara uygun olarak yürütülüp tamamlanması zorunludur.

Protokol yapılmaksızın veya izin alınmaksızın yürütülen, protokol veya izin belgesinde belirtilen esaslara aykırı olarak yapılan çalışmalar zabıtaca veya yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşça derhal durdurulur. Bu çalışmalar sırasında

meydana getirilen tehlikeli durum ve engeller bütün sorumluluk iş sahibine ait olmak üzere zabıtaca veya gerekli hallerde yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşla işbirliği yapılarak ortadan kaldırılır. Yapılan masraflar iş sahibine ödetilir.

**Madde 4** - Çalışmalar esnasında, karayolunun sürekli olarak trafiğe açık tutulması esastır. Zorunlu hallerde karayolu şeritler halinde trafiğe kapatılır ve en az bir şeridin trafiğe açık tutulması sağlanır. Bunun da mümkün olmaması halinde, trafik servis yolundan verilir.

Çalışma mahalli, işin sahip veya sahipleri tarafından, Karayolları Genel Müdürlüğünce belirlenmiş olan yapım, bakım ve onarımlarda gerekli standart trafik işaretlemesine uygun olarak işaretlenir.

**Madde 5** - Yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluş, yapılacak protokol veya verilecek izin belgesinde belirtmek suretiyle karayolu trafik güvenliğinin sağlanması yönünden çalışma mahallindeki yol ve trafik durumunun icaplarına göre gerekli gördüğü ve bu Yönetmelikte öngörülmeleyen şartları da iş sahibinden isteyebilir.

**Madde 6** - Yerleşim yerlerindeki yollarda yapılacak çalışmalarda, çalışma mahalli günün kararından itibaren aydınlatılır.

**Madde 7** - Erişme kontrollü karayolları için ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

**Madde 8** - Protokol veya izin belgesi ile yapımına müsaade edilen tesis sahipleri, yapılacak yol genişletme, değişiklik, bakım ve onarım veya benzeri faaliyetler öncesinde, yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşun yazılı ikazı üzerine, mevcut tesisi verilen süre içinde kaldırmak veya bu kuruluşun isteğine uygun hale getirmek zorundadır.

Verilecek süre içinde yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşun isteği yerine getirilmediğinde, meydana gelebilecek her türlü hasar ve zarar tesis sahibine ait olmak üzere bu kuruluşça zabıta ile işbirliği yapılarak kaldırılır ve yapılan masraflar tesis sahiplerinden ayrıca tahsil edilir.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Karayolu Yapısında Yapılacak Çalışmalar

**Madde 9** - Alttan enine geçişler yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşun uygun göreceği projeye göre;

- A) Karayolu eksenine dik boru çakılarak bu boru içine dönecek ikinci bir boru ile alttan enine geçiş sağlanır.
- B) Boru çakılmasının mümkün olmadığı durumlarda, yolu yarmak suretiyle dönecek boru içinden geçirilecek ikinci bir boru ile alttan enine geçiş sağlanır.
- C) Boru döşenmeyecek hallerde de, yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşca uygun görülecek şekilde alttan enine geçiş sağlanır.

**Madde 10** - Karayolu altından enine geçişlerin mümkün olmadığı durumlarda, yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşun uygun göreceği projeye göre üstten enine geçiş yapılır.

- A) Üstten enine geçiş yol eksenine dik olarak yapılır. Taşıt yolu kotunun en yüksek noktası ile maksimum sehimde tesisin en alçak noktası arasında enaz 6 metrelik düşey açıklık bulunması zorunludur.
- B) Karayolu üzerinden geçen iletim hattında olması muhtemel taşma ve kaçakların karayolu sınır çizgisi içinde ze-mine intikalini önleyecek her türlü tedbir alınır.
- C) Yüksek gerilim enerji nakil hatları için, gerilim farkı dikkate alınarak, bulunması zorunlu olan 6 metrelik düşey açıklığa, ilgili mevzuatta öngörülen atlama mesafesi de ayrıca ilave edilir.
- D) Meydana gelebilecek kopma halleri dikkate alınarak, kopan hatların karayoluna düşmemesi veya sarkmaması için gerekli tüm tedbirlerin alınmış olması zorunludur.
- E) Atlama direkleri arasında, iletim hattında ek yapılamaz.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Karayolu Kenarında Yapılacak Çalışmalar

**Madde 11** - Karayolu sınır çizgisi dışında yapılacak her türlü çalışmalar sırasında veya mevcut tesislerin işletilmesi ve arızası hallerinde, yolun yapısına ve trafik güvenliğine etki etmeyecek şekilde her türlü tedbirlerin, tesis sahiplerince zamanında alınmış olması zorunludur.

Bu hususa aykırı durumlar zabıtaca veya gerekli hallerde yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşla işbirliği yapılarak bertaraf edilir.

Yapılan masraflar iş veya tesis sahibine ödetilir.

**Madde 12** - İş sahibince şehir içi karayolu kenarında yapılacak çalışmalar süresince, kaldırımlarda tünel aydınlatması ve benzerlerini yaparak güvenli geçiş sağlamak ve yaya yollarını sürekli olarak trafiğe açık bulundurmaya zorunludur.

### ÜÇÜNCÜ KISIM

**Karayolu Dışında, Kenarında veya Üzerindeki Diğer Levhalar, Işıklar, İşaretlemeler, Ağaç, Direk, Yangın Musluğu, Çeşme, Parmaklık, Çit İhata Duvarı ve Benzeri Elemanlar**

### BİRİNCİ BÖLÜM

#### Genel Esaslar

**Madde 13** - Bu kısımda adı geçen levha, ışık, işaret, ağaç, direk, yangın musluğu, parmaklık, çit, ihata duvarı ve benzeri elemanların tesis edilmesi,

A) Belediye sınırları dışında yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşun,

B) Belediye sınırları içinde, ilgili Belediye Başkanlığının,

İznine bağlıdır. Mücavir alanlar belediye sınırı içi sayılır.

Başvurular, görevli kuruluşun ilgili birimine yapılır.

Verilen izinler Valiliğe bildirilir.

**Madde 14** - Bu kısımda adı geçen tesislerin, trafik işaretlerinin görülmelerini engellemeyecek, anlamlarını değiştirmeyecek, tereddütlere yol açmayacak veya yanıltmayacak, trafik için tehlike veya engel yaratmayacak şekilde ve yerde bulundurulmaları zorunludur. Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak konulan, dikilen veya yapılan her türlü tesis, bütün sorumluluk bunları tesis edenlere ait olmak üzere yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşca kaldırılır ve yapılan masraflar tesis sahibinden tahsil edilir.

**Madde 15** - Erişme Kontrollü Karayolları için ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

**Madde 16** - İzin belgesi ile yapımına müsaade edilen tesis sahipleri, yapılacak yol genişletme, değişiklik, bakım ve onarım veya benzeri faaliyetler öncesinde, yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşun yazılı ikazı üzerine, mevcut tesisi verilen süre içinde kaldırmak veya bu kuruluşun isteğine uygun hale getirmek zorundadır.

Verilecek süre içinde yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluşun isteği yerine getirilmediğinde meydana gelebilecek her türlü hasar ve zarar tesis sahibine ait olmak üzere bu kuruluşca kaldırılır ve yapılan masraflar tesis sahiplerinden ayrıca tahsil edilir.

### İKİNCİ BÖLÜM

#### Diğer Esaslar

#### Madde 17 – Levhalar :

A) İzin süresi bir yıldır. Her bir levha için ayrı izin alınır. İzni yenilenmeyen, izin şartlarına aykırı olan, bozulan veya tahrip olan ve yeniden izin verilmesi uygun görülmeyen levhalar, yapılacak yazılı uyarıyı takiben yazılı uyarıda belirtilen hususların verilecek süre içinde yerine getirilmemesi halinde görevli kuruluş tarafından kaldırılır.

Karayoluna olan mesafesine bakılmaksızın, yoldan yararlananların açıkça görüp anladığı mesafe dahilindeki levhalar da bu Yönetmelik hükümlerine bağlıdır.

B) Levhaların yanıp – sönen ışıklarla imal edilmesi, kırmızı, sarı ve yeşil ışıklarla veya bu renklerdeki ışık yansıtıcı cisimlerle tertiplenmesi yasaktır. İçten veya dıştan aydınlatmalı levhalarda rölatif kamaşma indisi – 1 – den az olmalıdır.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce izin verilmiş olan levhalardan izin yenileme tarihinde durumu bu Yönetmelik hükümlerine aykırı görülenlere yeniden izin verilmez.

C) Levhanın ölçekli projesi ve seçilen renkleri, görevli kuruluşun ilgili birimi tarafından onaylandıktan sonra, bu birim tarafından gösterilecek yer ve şekilde tesis edilir.

D) Levhalar :

a) Standart trafik işaretlerine, Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakım ağında bulunan karayollarında en az 100 metreden ve diğer yollarda en az 50 metreden.

b) Diğer işaretler ile birbirlerine, Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakım ağında bulunan karayollarında en az 25 metreden ve diğer yollarda en az 5 metreden,

Daha yakına tesis edilemez.

c) Bu hükmün uygulanmasında, yolun her bir kenarı ayrı mütalaa edilir.

E) a) Belediye sınırları dışında Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakım ağında bulunan karayollarında, karayolu sınır çizgisinden itibaren yolun her iki tarafında 5 metreden daha yakına, diğer yollarda karayolu sınır çizgisi içine, kavşak yakınlarında da görüş üçgeni içine levha konulması yasaktır.

Görüş Üçgeni : Kavşaklardaki komşu kollarda, kavşak başlangıcından itibaren, Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakım ağında bulunan yollarda en az 150 metre ve diğer yollarda en az 50 metre mesafede taşıt yolunun tesis tarafındaki kenar çizgileri üzerinde alınacak iki noktanın birleştirilmesi ile bulunacak doğru parçasının, kavşak tarafında taşıt yolu kenar çizgileri ile teşkil ettiği alandır.

b) Belediye sınırları içinde ve Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakım ağında bulunan karayollarında, karayolu sınır çizgisi içinde ve karayolunun her iki tarafındaki sınır çizgileri ile belirlenmiş alanın üzerine gelecek şekilde levha konulması yasaktır.

c) Belediye sınırları içindeki diğer yollarda, karayolu sınır çizgisi içine levha konulabilir.

Ancak;

1. Taşıt yolu üzerine gelecek şekilde konulacak levhaların en alt noktası ile taşıt yolu kotunun en yüksek noktası arasında en az 6 metrelik düşey açıklık olmalıdır.

2. Taşıt yolunda, levhalara ait taşıyıcı eleman bulunmamalı, yaya yolu üzerine konacak taşıyıcı elemanlar, yaya yolunun özel mülk tarafındaki sınırına yakın yerde olmalıdır.

3. Yaya yolu üzerine gelecek şekilde konacak levhaların en alt noktası ile yaya yolu kotunun en yüksek noktası arasında en az 2,50 metrelik düşey açıklık bulunmalıdır.

4. Yaya yolunun olmadığı hallerde, taşıt yolunun dış kenarından itibaren her iki tarafta ve ikişer metre mesafe içinde, taşıyıcı eleman bulunmamalıdır.

F) Bu Maddede yer alan mesafe ile ilgili hususların tetkikinde, levhaların en yakın noktaları esas alınır.

**Madde 18 - Işıklar,**

Her durumda ve her türlü hava şartlarında sürücülerin görüşünü azaltmayacak, trafiği tehlikeye düşürmeyecek ve ışıklı trafik işaretlerinin anlamını taşımayacak şekilde olmalıdır.

**Madde 19 - İşaretler,**

Projesi, görevli Kuruluşun ilgili birimi tarafından onaylandıktan sonra, bu birim tarafından uygun görülecek yer ve şekilde tesis edilir.

İzin alınmaksızın tesis edilen işaretler, görevli kuruluş tarafından kaldırılır.

**Madde 20 - Ağaç,**

Karayolu sınır çizgisi içinde ağaç dikilemez. Dal uzantıları taşıt yolunda 6 metre yükseklikten daha aşağıda bulunamaz.

Karayolu yapısını etkileyecek şekilde sulama yapılamaz. Gerek görüldüğünde drenaj şebekesinin projesi istenebilir.

Karayolunu yapan ve bakım altında tutan kuruluşça yapılacak ağaçlandırma bu hükmün dışındadır.

**Madde 21 - Direk,**

Bu Yönetmeliğin taşıyıcı elemanlarla ilgili hükümleri direklere de uygulanır.

**Madde 22 - Yangın Musluğu,**

Park yeri ile birlikte tesis edilir. Drenaj şebekesi, yolun alt yapısına zarar vermeyecek şekilde projelendirilir.

Yangın musluğunun amaç dışında kullanılması yasaktır.

Yangın musluğu yerleri özel olarak işaretlenir.

A) Belediye sınırları dışındaki karayollarında, banket veya yaya yolu dışında bulunmalı, park yeri alanı en az 50 metrekare olmalıdır.

B) Belediye sınırları içindeki karayollarında, banket üzerinde veya yaya yolunda bulunabilir. Bu halde park yeri tesisi zorunlu değildir.

#### **Madde 23 - Çeşme,**

Ölçekli vaziyet planı üzerinde, park yerinin, giriş – çıkış yollarının durumu ayrıntılı olarak gösterilir. Drenaj şebekesi, yolun alt yapısına zarar vermeyecek şekilde projelendirilir.

A) Belediye sınırları dışında :

Karayolu sınır çizgisinden itibaren yolun her iki tarafında en az 50 metre mesafe içinde yapılacak çeşmeler de bu Yönetmelik hükümlerine bağlıdır.

En az 75 metrekarelik park yeri alanı ile birlikte tesis edilir. Banket veya yaya yolunun dışında bulunmalı, park yeri alanı yoldan çeşmeye doğru en az % 2 iniş eğimli olmalıdır.

B) Belediye sınırları içinde:

Karayolu sınır çizgisinden itibaren yolun her iki tarafında en az 10 metre mesafe içinde yapılacak çeşmeler bu Yönetmelik hükümlerine bağlıdır.

En az 25 metrekarelik park yeri alanı ile birlikte tesis edilir. Karayolu banket veya yaya yolunun dışında bulunmalı, park yeri alanı yoldan çeşmeye doğru en az % 2 iniş eğimli olmalıdır.

#### **Madde 24 - Parmaklık, Çit, İhata Duvarları :**

Karayolu sınır çizgisi dışında tesis edilebilir.

Kavşak yakınlarında azami yükseklik bir metreyi geçemez.

### **DÖRDÜNCÜ KISIM**

#### **Dayanak**

**Madde 25** - Bu Yönetmelik 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 16. Maddesi gereğince çıkarılmıştır.

### **BEŞİNCİ KISIM**

#### **Yürürlük ve Yürütme**

**Madde 26** - Bu Yönetmelik hükümleri 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 16. Maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren uygulanır.

**Madde 27** - Bu Yönetmelik hükümlerini Bayındırlık ve İskân Bakanı yürütür.